Externe Nieuwsbrief

Vierde jaargang
Nummer 13 • september 2007

Waterwijzer

Waterschap
Peel en Maasvallei

Snelle uitvoering maatregelen

Op ludieke wijze werd eind juni het officiële startschot voor Nieuw Limburgs Peil gegeven.

Gedeputeerde Ger Driessen vindt het een logische zaak dat overheid en waterschappen zich verplichten tot een snelle uitvoering van Nieuw Limburgs Peil. Zeker gezien het feit dat de landbouw, natuur- en milieuorganisaties mee moeten werken om het uiteindelijke doel, weerstand bieden aan verdroging, te bereiken.
De deputé benadrukte dit tijdens een feestelijke bijeenkomst eind juni in Nationaal Park de Groote Peel waar Waterschap Peel en Maasvallei, Waterschap Roer en Overmaas en de Provincie Limburg de officiële aftrap gaven voor Nieuw Limburgs Peil.

In de twee pilotgebieden, Groote Peel en Maria Peel, kunnen we samen direct met de uitvoering aan de slag. In deze gebieden is het gewenste streefbeeld voor de grondwaterpeilen, na maanden onderzoek en overleg met allerlei organisaties en belangengroeperingen, inmiddels vastgesteld.

Ondoorlatend kleischerm

De maatregelen die verdroging tegen moeten gaan in de Groote Peel zijn ondermeer het verhogen van het waterpeil in het natuurgebied, waterconservering in het landbouwgebied en maatregelen aan de rand van het natuurgebied. Deze laatste bestaan uit het dempen van sloten en greppels in het gebied aan de rand van de Groote Peel en de aanleg van een ondoorlatend scherm in de grond. Hiermee wordt voorkomen dat het grondwater uit de Peel kan weglekken. Dit ondoorlatende scherm moet echter wel aansluiten op een ondoorlatende laag in de ondergrond. De komende maanden moet bodemonderzoek uitwijzen waar het ondoorlatend scherm geplaatst kan worden.

Beleid rond onttrekkingen

Ook is de provincie gestart met het aanpassen van de Verordening Waterhuishouding Limburg waarin het vergunningenbeleid met betrekking tot onttrekkingen definitief wordt vastgesteld.

Het Waterschap past de Keur (regels voor oppervlaktewater) aan met betrekking tot peilgestuurde drainage. In de pilotgebieden wordt de vergunningsplicht voor beregenen open teelt omgezet in een meldingsplicht, waaraan veel minder administratieve rompslomp en minder kosten zijn verbonden. Alleen agrariërs met onttrekkingen van meer dan 60 m³ moeten hiervoor nog een vergunning hebben. Wel blijft het 'stand-still' beleid in deze gebieden en het totale beheersgebied van kracht; dus geen uitbreiding van aantal putten of meer capaciteit. Agrariërs, in de bufferzones buiten de pilotgebieden, moeten nog wachten op nieuw beleid rond de vergunningverlening rond onttrekkingen. Pas als het Nieuw Limburgs Peil in deze gebieden is vastgesteld, kan het hier ook de vergunningplicht worden omgezet in een meldingsplicht beleid hierover eventueel worden herzien afhankelijk van de uitkomsten. De tijdelijke vergunningen van deze agrariërs worden voor 2008 verlengd.

Samen aan de slag om het grond- en oppervlaktewater in 2015 op het juiste peil te krijgen. Met Nieuw Limburgs Peil gaan we verdroging van natuur en landbouw tegen. Hiervoor zijn de gewenste hoogste en laagste grondwaterstand in beeld gebracht en worden haalbare, betaalbare maatregelen uitgevoerd om het gewenste waterpeil te behalen. Zo krijgt de natuur meer kansen en respecteren we de landbouw. Het resultaat: waterpeil afgestemd op de functies in het gebied en een meer evenwichtige waterhuishouding.

NIEUW LIMBURGS PEIL

In deze uitgave:

Pagina 2:
'Gedragscode' voor uitvoering Flora- en faunawet

Pagina 3:
Verbetering rioolstelsels brengt waterschap en gemeenten samen

Pagina 4:
Aanpak hoogwaterbescherming en calamiteiten verbeterd

Agrariërs enthousiast over stuwen in eigen sloten

Waterschap Peel en Maasvallei plaatst de komende maanden in haar beheergebied in het kader van het project De Stuwende Kracht ruim 1.000 stuwen. Afgelopen maanden zijn in de Peel en Maasvallei zes watercafés gehouden en ruim 350 agrariërs bezocht door medewerkers van het waterschap. Resultaat: ruim 90% van de agrariërs geeft toestemming voor plaatsing en wil de stuwen gaan bedienen.

Watercafés

Om de agrariërs te informeren over het belang van waterconservering en de achtergronden van het project De Stuwende Kracht (onderdeel van de campagne Nieuw Limburgs Peil), heeft Waterschap Peel en Maasvallei in mei en juni zes 'watercafés' gehouden. De cafés werden voorgezeten door de waterschapsbestuursleden Jan Classens, Albert Kersten en Koos Koolen. Hun bevindingen met de watercafés zijn positief. "Ik vond de opzet van de avonden heel geslaagd.", aldus Jan Classens. "Ik denk dat de aanwezige agrariërs met een goed gevoel naar huis zijn gegaan. Ze hebben weer eens de kans gehad om goed met het waterschap in gesprek te gaan." Koos Koolen was vooral te spreken over de goede stemming tijdens de watercafés, en Albert Kersten over de timing. "Bij boeren ontstaat steeds meer een bewustzijn dat het noodzakelijk is om te kunnen blijven beregenen. Als waterschap onderkennen we die noodzaak, maar dan willen we wel dat de agrariërs water vasthouden. Een win-win situatie dus."

Resultaat

Na de watercafés zijn de agrariërs één voor één bezocht. Tijdens dit bezoek hebben ze samen met een waterschapper gekeken naar de meest geschikte locaties voor de stuwen. Uiteindelijk werken 350 agrariërs mee. "Een uitstekend resultaat. We gaan dan ook vol goede moed van start! Waarom een aantal agrariërs dan toch geen stuw wilde plaatsen? Er waren vooral technische bezwaren. Bijvoorbeeld omdat aanliggende percelen al nat genoeg zijn," aldus Henk van Alderwegen, voorzitter van Waterschap Peel en Maasvallei.

Bediening

Van oktober 2007 tot voorjaar 2008 gaat een aannemer aan de slag om de circa 1.000 stuwen daadwerkelijk te plaatsen. Ondertussen werkt het waterschap aan het vervolgtraject om de agrariërs ook daadwerkelijk aan de bediening te krijgen. Volgens bestuurslid Kersten is vooral dit vervolgtraject, het bedienen van de stuwen door de boeren, nu van belang: "Hier is in het verleden te weinig aandacht aan geschonken". Het onderhoud van de stuwen, maar vooral ook de contacten richting de agrariërs moeten een structureel onderdeel worden van de bedrijfsvoering van Waterschap Peel en Maasvallei. "Een paar maal per jaar moeten de agrariërs geattendeerd worden op het instellen van hun stuwen en hierbij worden begeleid. Immers alleen door actief te stuwen gaan we verdroging tegen", benadrukt voorzitter Henk van Alderwegen.

‘Gedragscode’ voor uitvoering Flora- en faunawet

De Dotterbloem is beschermd door de Flora- en faunawet.

Ze werden bij het waterschap wel eens moe van de Flora- en faunawet. Van de tijdrovende procedures om bij het ministerie toestemming te vragen om een boom te kappen tijdens het broedseizoen. Maar waterschappen en ministerie hebben er iets op gevonden: een officiële gedragscode. Die voorkomt veel papierwerk en maakt de waterschappers nóg natuurvriendelijker.

De Flora- en faunawet is sinds 2002 van kracht, en is bedoeld om kwetsbare planten- en diersoorten te beschermen. Waterschappen stuiten bij het maaien van slootkanten, het schonen van waterlopen of bij de uitvoering van herinrichtingsprojecten regelmatig op bijzondere natuurwaarden. Om door te kunnen gaan was dan telkens een ontheffing van de Flora- en faunawet nodig. “Soms duurde zo’n procedure wel een half jaar. Terwijl er tóch al zo zorgvuldig wordt gewerkt”, verzucht Anke de Glopper, ecologisch adviseur bij WPM.
In de gedragscode (opgesteld door de Unie van Waterschappen) staan afspraken hoe het waterschap op een zorgvuldige manier omgaat met flora en fauna. Als het waterschap volgens die regels werkt, krijgt het van het ministerie van LNV vrijstelling van een aantal verbodsbepalingen in de wet. Dat scheelt veel tijd en geld. Het waterschap moet wel kunnen áántonen dat het volgens de gedragscode werkt. En daar komt nogal wat bij kijken.

Bewuster

“Wat we nu vooral moeten doen is harde gegevens verzamelen over het vóórkomen van beschermde soorten”, zegt Peter Roefs, regiobeheerder bij WPM. “We moeten onze werkwijze nu ook heel goed beschrijven, en afwijkingen beargumenteren.”
In het werk zelf verandert er niet zo veel. “Onze huidige werkwijze wijkt vrijwel niet af van de gewenste manier van werken. In ons onderhoudsplan van 2000 hebben we bijvoorbeeld al gezegd dat we bij het maaien zoveel mogelijk rekening houden met planten en dieren.”
Voor de medewerkers van de buitendienst betekent de gedragscode dat ze nog natuurbewuster moeten zijn dan voorheen. Anke de Glopper: “Vroeger zeiden we heel algemeen tegen ze: laat maar wat van de begroeiing staan, dat is goed voor de ecologie. Nu wordt dat veel soortgerichter; we zeggen erbij voor welke planten en dieren we het doen. Ik heb al presentaties hierover gegeven op de regioloodsen. Natuurlijk zijn er sommigen die mopperen, maar er is ook enthousiasme. Veel medewerkers willen graag méér weten over de bijzondere planten en dieren die ze tegenkomen.”

Draagvlak voor de kaderrichtlijn

“Het moet geen onderonsje van overheden worden”

“De waterschappen houden zeker rekening met onze belangen. En er is ruimte voor open discussie.” Het waterschap spant zich in om regionaal draagvlak te krijgen voor de kaderrichtlijn water. Een klankbordgroep met onder meer de Milieufederatie, de LLTB en WML denkt nadrukkelijk mee.

De Europese Kaderrichtlijn Water eist dat het oppervlaktewater in de komende twintig jaar veel schoner wordt. “Het is een enorm veelomvattend proces, dat we niet alléén kunnen. Het moet regionaal gedragen worden”, zegt Gert Middel van Waterschap Peel en Maasvallei. De twee Limburgse Waterschappen organiseren daarom regelmatig overleggen en discussiebijeenkomsten met gemeentebestuurders, ambtenaren, en met de gebiedscommissies van de reconstructie. “Maar het moet geen onderonsje van overheden worden”, vindt Middel. De plannen worden daarom ook besproken in een regionale klankbordgroep met maatschappelijke organisaties van divers pluimage. Dat varieert van Natuurmonumenten tot de Kamer van Koophandel, van de VVV tot de hengelsportfederatie, de LLTB en de Waterleidingmaatschappij Limburg.

Tussen de oren

Anke Lodder zit namens de Milieufederatie in de klankbordgroep. “Vanaf het begin werd ons gevraagd: kom ook zelf met ideeën. Zo hebben wij aandacht gevraagd voor de báten van de kaderrichtlijn. Er wordt altijd alleen maar gepraat over hoeveel het kost, maar we vergeten dat schoon water ook veel oplevert: bijvoorbeeld lagere kosten voor zuivering, meer zwemwater, hogere huizenprijzen door meer natuur in de buurt. Dat zit nu beter tussen de oren bij de waterschappen en andere betrokkenen.”
Ze is kritisch over de aanpak van diffuse bronnen. Lodder: “Dat laten ze helemaal aan het Rijk over, en daar zijn we niet blij mee. De kaderrichtlijn moet aanleiding zijn om regionaal met partijen om tafel te gaan zitten. Zo kun je met boeren bespreken wat zij zelf kunnen doen, zonder dat er generieke maatregelen nodig zijn. Bijvoorbeeld grotere mestvrije zones langs beken. Het gebiedsproces moet ook op dit punt méér zijn dan alleen iets tussen overheden.”

Anke Lodder (Milieufederatie): “Kaderrichtlijn Water betekent ook lagere kosten voor zuivering.”

Knelpunten

“Wij zien de kaderrichtlijn als een steuntje in de rug voor de bescherming van onze waterbronnen”, zegt Marie-Louise Geurts, namens WML lid van de klankbordgroep. “Schone beken maken ook de Maas schoner. En schone beken gaan ook door onze waterwingebieden.” Over de klankbordgroep is ze positief: “We krijgen veel informatie, en er is ruimte voor open discussie.” Zo heeft WML een aantal knelpunten voor de drinkwaterwinning aan de orde gesteld: “Beken mogen nu meanderen en soms buiten hun bedding komen. Maar als dat in een waterwingebied gebeurt, kan het beekwater zó in onze putten stromen. Dus zeggen wij: in die gebieden moet je een stukje niét laten meanderen. Zowel Lodder als Geurts vinden de klankbordgroep een prima platform om dit soort zaken aan de orde te stellen. “Als je op de hoogte bent van elkaars bezigheden, kun je daar waar de belangen botsen samen een oplossing uitwerken’ zegt Geurts. “Het waterschap houdt daarbij zeker rekening met ons.”

Column

Baas in eigen buis

Kelders onder water, water op straat na een fikse regenbui; het is inmiddels een bekend verschijnsel aan het worden in bebouwde gebieden. En was het nou maar schoon water, maar nee. Het regenwater komt uit het riool waarin het is vermengd met ons vieze water. Het riool kan op zo’n moment simpelweg de hoeveelheid water niet aan.
Grotere buizen en meer betonnen bakken om te bufferen zijn een oplossing. Maar daarmee redden we het kennelijk niet meer. Het regenwater uit het riool houden, dat is de beste oplossing. Dan hou je het regenwater schoon en je hoeft het niet weg te pompen en te zuiveren.

Maar waar laat je het dan?

In de grond, is het antwoord bij ons in Noord- en Midden-Limburg. Want bij ons kan het water door de zandige grond snel weg. Tenminste, als het oppervlak niet is verhard. En daar waar het klei- of veengrond is, is er altijd wel een watertje of beek waar het naartoe geleid kan worden. Zo wordt het probleem duurzaam opgelost. Het regenwater blijft in de natuurlijke kringloop en wordt geen onderdeel van het afvalwater in de rioolbuizen. Zo simpel is dat. Of toch niet?

Nou ja, de gemeente moet wel gaan ‘afkoppelen’: regenwater niet meer het riool in leiden. Maar daarvoor is wel wat nodig. Een aantal gemeenten in onze regio hebben al mooie voorbeeldprojecten, en in nieuwbouwgebieden is afkoppelen al normaal.
Als waterschap, ten slotte collega-overheid, willen we graag helpen het regenwater direct op te nemen in het oppervlakte- en grondwater. Dat beschouwen wij als onze plicht.
Zeker, de gemeente blijft baas in eigen buis. Maar zij moet meer gaan afkoppelen, heeft de regering besloten. Een hele opgave, maar wel één met een mooi doel: geen overlast meer van rioolwater en beter omgaan met schoon water. Wie kan daar tegen zijn?

Henk van Alderwegen
Waterschapsvoorzitter

Kort nieuws...

Educatieve bever voor bruikleen

Vanaf dit najaar krijgt Waterschap Peel en Maasvallei de beschikking over een opgezette bever voor educatieve doeleinden. Het is een mannetjesbever, die in 2004 bij de Niers in Gennep is uitgezet, maar daar helaas niet overleefde. Hij overleed aan een urineweginfectie. Het waterschap heeft, om de bever op te mogen zetten, een speciale ontheffing moeten aanvragen bij het Ministerie van Landbouw, Natuur en Visserij. De opgezette bever is te bewonderen in het waterschaphuis aan de Drie Decembersingel in Venlo/Blerick. De bever kan hier ook worden geleend voor voorlichting- en educatieprojecten.

TV-serie ‘Moeder Maas’ beschikbaar voor voorlichting en educatie

Deze en afgelopen weken wordt de nieuwe documentaire ‘Moeder Maas, tv-serie over het stroomgebied van de Maas in Limburg’ uitgezonden op L1 en Nederland 2 bij de NCRV. Deze serie besteedt in zes afleveringen van ruim 20 minuten aandacht aan alle thema’s rond waterbeheer. Aan de hand van concrete, actuele projecten kan de kijker in een filmisch document meebeleven hoe Limburg met de kansen en bedreigingen van de Maas omgaat. Waterschap Peel en Maasvallei heeft meegewerkt aan deze productie. De documentaire is vanaf november voor educatieve doeleinden op DVD beschikbaar bij het waterschap.

Verbetering rioolstelsels brengt waterschap en gemeenten samen

Ondertekening startdocumenten OAS Venlo.

"De samenwerking met de gemeenten verloopt prima." Dat zegt Leon Stelten van het Waterschapsbedrijf Limburg dat weer onderdeel is van beide Limburgse waterschappen. Hij is een van de waterschappers die samen met gemeenten bezig zijn met de zogeheten OAS. Dat zijn onderzoeken naar gemeentelijke rioolstelsels én het transport en zuiveringssysteem van het waterschap. Doel is om duidelijk te krijgen wat daaraan moet verbeteren om de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water te halen. "Gemeenten zijn wel bang voor de kosten."

De Europese kaderrichtlijn Water (KRW) stelt hoge eisen aan de kwaliteit van het oppervlaktewater. Dat betekent onder meer veel minder riooloverstorten, en betere zuivering op zuiveringsinstallaties. De OAS ('optimalisatiestudie afvalwatersystemen') is bedoeld om inzichtelijk te maken wat er daarvoor allemaal aan maatregelen nodig is in de hele keten van straatriolering tot en met de zuiveringsinstallatie.
De OAS voor het afwateringsgebied naar de rwzi-Venray is inmiddels af, die van Venlo bijna. Leon Stelten: "We werken samen met gemeenten in zo'n gebied. Bij de OAS Venlo gaat het om acht gemeenten. We zien nu bijvoorbeeld dat we het afvalwater slimmer kunnen sturen. Als bijvoorbeeld het riool in Venlo na een regenbui vol zit en een overstort dreigt, maar in Helden zijn de buizen maar half vol, dan zouden we het water in Helden even vast kunnen houden. Dan krijgt dat van Venlo meer ruimte om met voorrang af te stromen naar de rwzi in Blerick. Zonder overstort dus."
Andere maatregelen die in een OAS kunnen worden voorgesteld zijn o.m. het aanleggen van groene bergingen om rioolwater uit overstorten tijdelijk op te vangen, Op de lange termijn is het beter om zoveel mogelijk regenwater af te koppelen van het gemengde riool, om overstorten helemaal te beëindigen.

Structurele samenwerking

Het waterschap besteedt veel aandacht aan de communicatie met de gemeenten. Leon Stelten: "Belangrijk doel van de OAS is ook het zoeken naar structurele samenwerking tussen gemeenten en waterschap. De voorlichting en communicatie in het voortraject is net zo belangrijk als de studie zelf. Zo organiseren wij Kaderrichtlijn-bijeenkomsten voor ambtenaren en bestuurders en per OAS houden we een workshop voor ambtenaren over mogelijkheden voor samenwerken."
Na Venray en Venlo wordt nog dit jaar de OAS Gennep afgerond. In de overige rwzi-afstromingsgebieden starten gemeenten en waterschap dit jaar met het onderzoek.
"Gemeenten maken zich zorgen over de kosten", weet Stelten. "Maar we gaan nu nog geen maatregelen uitvoeren. Daarvoor moet eerst de bestuurlijke discussie gevoerd worden: hoe ver wil de politiek gaan, wie gaat wát betalen? Ondertussen kunnen wij als waterschap en gemeenten wel alvast wat zaken oppakken in onze reguliere plannen. Zo worden de resultaten van de OAS Venray direct meegenomen in de planning van de aanpassingen op de zuiveringsinstallatie."

Waterschappen willen IBA's verder perfectioneren

Meer voorlichting aan de gebruikers, en het verder verbeteren van de techniek. Op die manier wil het Waterschapsbedrijf Limburg de werking van de IBA's in Limburg verder verbeteren.

Monsterafname bij een IBA (foto: Math Ronken)

Het waterschapsbedrijf heeft ruim 550 IBA's in beheer, verspreid over 26 gemeenten in Limburg. Van de gebruikers is 90% tevreden, zo blijkt uit het Jaarverslag 2006. Maar WBL leunt niet achterover. "Ik vind dat het nog beter moet", zegt Math Ronken van het waterschapsbedrijf. Hij is de spil tussen WBL, gemeenten, het bedrijf dat de IBA's in opdracht van WBL onderhoudt, en de gebruikers.
Vorig jaar hebben gebruikers bijna 350 storingen gemeld. Meer dan 60% betrof kleinere storingen die binnen een dag werden opgelost. Een deel van de onregelmatigheden is te wijten aan kinderziektes, want de nieuwe generatie IBA's is nog maar een paar jaar in gebruik. Het kan daarbij gaan om bijvoorbeeld uitval van de electronica, verstopping van de ontluchting of problemen die te maken hebben met de aanleg. "Ons motto is: al doende leert men", zegt Ronken. "De ervaringen met het beheer en onderhoud gebruiken we voor de toekomst."

Lozingsgedrag

Veel storingen komen echter doordat bewoners allerlei spul door de leiding spoelen dat tot verstopping leidt. Daar is soms wat aan te doen, maar soms ook niet, weet Ronken: "Stel, een gezin houdt zich keurig aan de richtlijnen. Dus geen vochtige doekjes in het toilet of allerlei verkeerde poetsmiddelen. Maar dan houdt een van de kinderen een examenfeest voor dertig man. Dan heb je het lozingsgedrag natuurlijk niet meer in de hand." In andere gevallen kan het lozingsgedrag wél gemakkelijk worden verbeterd. "Bepaalde soorten wc-papier vallen haast niet uit elkaar. We vragen de mensen dan om dat niet meer te gebruiken. De meeste doen dat dan ook."
Ronken wil de komende tijd extra aandacht besteden aan voorlichting. "Ik ga nu inventariseren waar welke problemen zijn. In de toekomst wil ik per gemeente, samen met een ambtenaar van die gemeente de plaatsen afgaan waar problemen zijn."

Wat is een IBA?

Een IBA (Individuele Behandeling Afvalwater) is een 'minizuiveringsinstallatie' voor het afvalwater van één huishouden. De IBA wordt ondergronds aangelegd bij panden in het buitengebied die te ver van het rioleringssysteem af liggen. Hij loost het gezuiverde water op het oppervlaktewater of in de bodem. Ongezuiverde lozingen zijn wettelijk niet meer toegestaan.

Kort nieuws...

Echte bever gevangen in levendvangkooi voor bever- en muskusratten

In juli troffen rattenvangers van Waterschap Peel en Maasvallei een jonge bever aan in één van de levendvangkooien. Deze levendvangkooien worden ingezet bij de bestrijding van bever- en muskusratten. Deze kooien moeten voorkomen dat echte bevers en andere dieren worden gedood in de klemmen. Het gebruik van de kooien kost de vangers extra tijd, want deze zijn een stuk zwaarder dan klemmen en moeten dagelijks worden gecontroleerd. De gevangen bever is een nakomeling van een beverpaar in de buurt van Oolderhuuske (plas Smalbroek) en heeft een zwarte vacht.

Nieuwe bedrijfswagens in nieuw jasje

Het wagenpark van Waterschap Peel en Maasvallei is de afgelopen maanden geheel vernieuwd. De meeste van deze auto's zijn bedoeld voor de buitendienstmedewerkers van het waterschap. Niet alleen zijn er nieuwe auto's geleverd. Ook zijn de auto's voorzien van een nieuwe belettering. De 43 auto's blijven echter het vertrouwde gezicht van Waterschap Peel en Maasvallei in Noord- en Midden-Limburg. De wagens zijn herkenbaar aan het bekende blauw/groene logo en dragen de slogan; 'Zorgen voor droge voeten en voldoende en schoon water'.

Eerste resultaten herinrichting Blakterbeek zichtbaar

Ecologen van Waterschap Peel en Maasvallei hebben deze zomer in de heringerichte Blakterbeek (zijtak van de Groote Molenbeek) jonge, nieuwe vissoorten, zoals de Kleine Modderkruiper en de Riviergrondel, ontdekt. De beek, natuurlijk stromend, met verhoogde bodems en plaatselijke versmallingen, blijkt een aantrekkelijke verblijfplaats voor veel soorten. Ook gaat de beek verdroging tegen. Zowel Staatsbosbeheer als omwonenden, bevestigen dat het natter is en er meer water door het gebied stroomt dan voor de herinrichting. De herinrichting in 2005 en 2006 lijkt zijn vruchten dus af te werpen.

Regelgeving waterschap online

De regelgeving van Waterschap Peel en Maasvallei is sinds kort online in te zien via de site www.wpm.nl of www.waterschappeelenmaasvallei.nl. Ook is de regelgeving beschikbaar op www.overheid.nl, het centrale loket van de overheid.

Bezoekers van de waterschapsite kunnen via een zoekmachine alle extern werkende wet- en regelgeving digitaal opvragen. Het gaat over zo'n dertig documenten waarin bijvoorbeeld de belastingverordeningen en de Legger en de Keur terug te vinden zijn. Bezoekers van de site kunnen de documenten ook per thema raadplegen. Alle versies van de wet- en regelgeving vanaf juli 2006 zijn in te zien. Geïnteresseerden kunnen oudere versies hiervan bij het waterschap opvragen.
De wet- en regelgeving van het waterschap kan ook, net als de persberichten en bekendmakingen, via www.overheid.nl worden geraadpleegd. Zo komt de één loket gedachte van de Nederlandse overheid een stapje dichterbij.

Aanpak hoogwaterbescherming en calamiteiten verbeterd

In Gennep zijn dit jaar nieuwe dijken met de nieuwe veiligheidsnorm aangelegd.

Een nieuw team van specialisten gaat de hoogwaterbescherming en de calamiteitenzorg van het waterschap verder verbeteren. Extra aandacht voor hoogwaterbescherming is nodig omdat de Maaskades sinds vorig jaar aan strengere eisen moeten voldoen. Het nieuwe team gaat ook werken aan betere procedures rond incidenten, zoals overstromingen en illegale lozingen.

Arjan van Hal is coördinator van het vierkoppige team. "We hadden natuurlijk wel afspraken over hoe we met incidenten omgaan. In de meeste gevallen bleken we het ook wel te redden. Maar het had soms ook anders kunnen aflopen. We constateerden dat we dit nog niet optimaal in de vingers hadden"
"Bij een calamiteit is het belangrijk dat iedereen weet wat er van hem of haar wordt verwacht. En dat er één werkwijze wordt gehanteerd die liefst zo goed mogelijk aansluit bij wat mensen dagelijks doen. Daarvoor zijn plannen heel bruikbaar, maar ik vind het ook belangrijk dat mensen elkaar kénnen. Dus niet bij een incident het draaiboek uit de kast halen en beginnen te lezen, maar vooraf al wéten wat je moet doen en wie je contactpersonen zijn. Dat bereik je bijvoorbeeld door buiten het incident om de contacten met andere partijen – gemeenten, politie, brandweer, Rijkswaterstaat etc. – aan te halen. Voor alle duidelijkheid: het is zeker niet de bedoeling dat bijvoorbeeld meldingen bij ons team gaan binnenkomen. Het is onze taak om structuren te organiseren, relaties te leggen, en opleidingen en oefeningen te regelen.

Hoogwater

De grootste calamiteiten die het waterschap heeft gekend, waren de Maasoverstromingen van '93 en '95. Het nieuwe team gaat ook aan de slag om, binnen de nieuwe calamiteitenopzet, heldere afspraken te maken over ieders taken en verantwoordelijkheden bij hoogwater.
Maar Van Hal en zijn mannen zijn zeker niet alleen met potentiele calamiteiten bezig. "Wij doen ook de totale zorg rondom de dijken. We gaan onder meer aan de slag met onderhouds- en inspectieplannen en het toetsen op veiligheid. En we zijn nauw betrokken bij de aanleg en verbetering van de dijken door de Maaswerken."
De zorg voor de dijken is sinds vorig jaar veel meer werk geworden voor het waterschap. De Maaskades kregen toen de status van 'primaire waterkering'. "De aanleg van 80 km kades is meteen na '95 heel snel gebeurd, zonder het inzicht dat we nu hebben. Ze zouden immers maar tijdelijk nodig zijn, want de rivier zou worden verruimd! Inmiddels is helder dat dit maar beperkt soelaas biedt, en dat door de klimaatsverandering de hoeveelheid rivierwater bij piekafvoer toeneemt. De dijken zijn dus definitief, en de veiligheidsnorm achter de dijken is door het rijk verhoogd van 1/50 jaar naar 1/250 jaar. Dat brengt strengere regels met zich mee rond bijvoorbeeld planvorming, beheer en veiligheidstoetsing. Er is dus veel werk te doen!"

Natuurlijke Maasmonding voor Neerbeek

De Maasmonding van de Neerbeek is een mooi stukje waternatuur.

Door de samenwerking van diverse partijen heeft Neer (gemeente Leudal) er een mooi stukje waternatuur bij. De Neerbeek heeft een nieuwe, natuurlijke Maasmonding gekregen, waar vissen goed kunnen optrekken om te paaien.

In het verleden mondde de Neerbeek uit in de jachthaven 'Klein-Hanssum'. De jachthaven is medio 2003 opnieuw aangelegd en uitgebreid, waarbij de Neerbeek meteen werd omgeleid om opnieuw verzanding van de jachthaven te voorkomen. De in de nabijheid gelegen gedempte ontgrondingplas van Zand- en grindbedrijf Kuypers BV is ingericht als natuurgebied. Het nieuw gegraven deel van de Neerbeek stroomt hier op een licht slingerende manier doorheen.

Samenwerking

"Er is een heel apart landschap ontstaan, met veel zand en grind. De beek ligt er heel mooi bij", aldus projectleider van het waterschap Tom Heijligers. "Een goed voorbeeld van een project waarbij werk met werk is gemaakt. Door diverse initiatieven te bundelen - van Zand- en grindbedrijf Kuypers BV, van de gemeente en van het waterschap - is er een mooi stukje natuur ontstaan, dat onderhouden zal worden door middel van begrazing. Iedereen kan eigenlijk tevreden terugblikken op dit samenwerkingsproject." Het eigendom van Zand– en grindbedrijf Kuypers is verdeeld onder Waterschap Peel en Maasvallei en de Gemeente Leudal. De beek is onlangs overgedragen aan het waterschap en de gemeente heeft de omliggende grond in eigendom gekregen.

Waterschapsproject

Het nieuwe stukje Neerbeek sluit aan op de rest van de Neerbeek, die naar verwachting in 2009 bij het waterschapsproject Herinrichting en Sanering Tungelroyse Beek fase 4 onderhanden wordt genomen. Het waterschap neemt in het kader van een samenwerkingsproject met Rijkswaterstaat de komende jaren diverse beekmondingen langs de Maas onderhanden.

Waterkwaliteit krijgt hogere prioriteit

Waterschap Peel en Maasvallei wil graag de regionale kennisautoriteit zijn als het gaat om water, "maar onze kennis over waterkwaliteit blijft achter." Het is een openhartige bekentenis, te lezen in een onlangs door het bestuur goedgekeurde nota. Het waterschap heeft besloten alle zeilen bij te zetten om waterkwaliteit de plaats te geven die het verdient.

Bij het waterschap weten ze alles over zaken als grondwaterpeil, stuwhoogtes en het overstromingsgevaar langs de Maas. Maar waar nu precies wélke vervuiling plaatsvindt, en wat daar aan gedaan moet worden, daarover is veel minder bekend. "We weten welke stoffen er in het water zitten, maar niet waar ze vandaan komen", zegt waterkwaliteitsmedewerker Vivian Moonen van WPM. "We hebben vaak wel vermoedens wat de vervuilende sectoren zijn, maar kunnen dit moeilijk onderbouwen met meetgegevens." Toch is er op het terrein van waterkwaliteit de afgelopen tientallen jaren wel het nodige gebeurd. Met de komst van de zuiveringsinstallaties in de jaren 70 is het oppervlaktewater een stuk schoner geworden. "Maar de aandacht is te veel beperkt gebleven tot de rwzi's," zegt Moonen. Andere zaken die de waterkwaliteit beinvloeden hebben weinig aandacht gekregen. "Na de fusie met het zuiveringschap in 2004 kwamen er bij WPM een handjevol waterkwaliteitsmedewerkers bij. Zij kwamen terecht in een organisatie met overwegend waterkwántiteitsmensen. De aandacht voor kwaliteit sneeuwt dan toch wat onder." Inmiddels is het aantal kwaliteitsmedewerkers wat gegroeid. Dat komt mede door de Europese Kaderrichtlijn Water, die stevige eisen stelt aan het kwaliteitsbeleid van de waterschappen.

De Bosbeekjuffer plant zich alleen voort in kwalitatief goed water.

Kennisniveau

In een recente bestuursnota heeft Vivian Moonen op een rijtje gezet wat er moet gebeuren om het kennisniveau te verhogen. Daarvoor moet het waterschap eerst goed uitzoeken welke stoffen voor problemen zorgen, vervolgens welke sectoren daarvoor verantwoordelijk zijn. Vervolgens kijkt men of er aanvullend onderzoek nodig is. "Pas daarná, als we genoeg weten over het watersysteem en zijn bedreigingen, kunnen we gefundeerde maatregelen voorstellen om verontreinigingen aan te pakken", zegt Moonen.
Ook in de lopende projecten komt extra aandacht voor waterkwaliteit, zoals in de watertoets bij nieuwbouw, het GGOR-proces en beekherstelprojecten.
Het verankeren van het onderwerp waterkwaliteit vergt extra inspanning van het waterschap, maar er is géén extra geld voor. Het gaat daarom ten koste van andere taken, zo staat er onomwonden in de nota.

Colofon

Waterwijzer is een uitgave van:
Waterschap Peel en Maasvallei
Postbus 3390,
5902 RJ Venlo
Tel. 077 389 11 11 Fax 077 387 36 05
E: info@wpm.nl W: www.wpm.nl

Vormgeving:
PanSign Communicatie, Panningen

Teksten:
Patrick van 't Hooft – tekst & journalistiek, Panningen
Communicatie Waterschap Peel en Maasvallei

Fotografie:
Archief Waterschap Peel en Maasvallei
Math Ronken, WBL

Eindredactie:
Communicatie Waterschap Peel en Maasvallei

Copyright:
Overname van artikelen is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van de uitgever